

Vergaderjaar 2024–2025

36 725XIV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)
MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 2

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

- de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
- de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;
- de begrotingsstaat voor het begrotingsfonds Diergezondheidsfonds

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029	Uitgaven 2030
Vastgestelde begroting 2025		4.385.412	4.774.112	2.987.561	1.821.135	1.599.550	1.550.514
Belangrijkste suppletoire mutaties							
Stikstofaankpak landbouw	51	200.000	400.000				
Eindejaarsmarge 2024	21	188.735					
Subsidieregeling grasland	21	52.400	0	0	0	0	0
Demping NVWA tarieven voor roodvleesslachthuizen	24	11.200	0	0	0	0	0
Ophoging EG-regeling	21	6.011	8.335	4.068	0	0	0
In beslag genomen goederen	21	5.750	5.500	5.250	4.750	0	0
Landelijke aanpak wolf	22	5.100	7.300	7.300	5.000	4.400	0
Invasieve exoten	22	4.600	0	0	0	0	0
Mestbeleid 2026 – 2029	21	0	59.000	64.000	64.000	63.000	0
Mestaanwending en RENURE	21	0	10.000	30.000	30.000	40.000	15.000
Robotisering en digitalisering	23	0	5.000	12.500	17.500	20.000	20.000
Dierwaardigheid	21	0	8.100	7.600	9.200	12.700	12.700
Verdienvermogen (ecoregeling)	21	0	50.000	0	0	0	0
Visserij	22	0	5.000	10.200	10.100	5.100	19.600
Experimenteerlocaties en pilots	23	0	3.500	8.500	8.500	9.000	9.000
Gewasbescherming	21	0	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
GLB voorbereiding nieuwe periode	24	0	5.000	5.000	5.000	0	0
Versterking positie boer in de keten	21	0	1.920	2.880	3.300	3.300	3.300
Vervanging Aerius	22	0	3.188	3.832	4.132	0	0
Onderzoeksinfrastructuur HCU	23	0	0	2.000	3.000	30.000	0
Voedselbeleid	21	0	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Overige mutaties		- 94.952	1.433.337	- 427.748	103.221	133.688	157.944
Stand 1e suppletoire begroting 2025		4.764.256	3.919.618	2.729.943	2.095.838	1.927.738	1.795.058

Toelichting

1. Stikstofaanpak Landbouw

Op artikel 51 is € 600 mln. toegevoegd ten behoeve van de stikstofaanpak landbouw.

2. Eindejaarsmarge

Dit betreft budget dat aan LVVN is toegekend voor betalingen die over de jaargrens heen lopen. Bovenop de reguliere eindejaarsmarge van maximaal één procent van de ontwerpbegroting van het afgelopen jaar is voor LVVN eindejaarsmarge toegekend voor de beëindigingsregelingen Lbv en Lbv-plus, zodat hiermee de overlopende verplichtingen op deze regelingen voldaan kunnen worden. Zonder de aanvullende eindejaarsmarge zou LVVN geen budget hebben om alle aanmeldingen voor de beëindigingsregelingen te betalen.

3. Subsidieregeling grasland

In 2025 wordt het subsidieplafond van de subsidieregeling behoud grasland bij afbouw derogatie opgehoogd met € 52,4 mln. Dit is het gevolg van een ophoging van de Europese deminimisgrens, waardoor er een hoger bedrag per aanvrager kan worden uitgekeerd. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

4. Damping NVWA tarieven voor roodvleesslachthuizen

Roodvleesslachthuizen worden geconfronteerd met een forse tariefstijging. LVVN maximeert de tariefstijging en compenseert de kostenstijging voor de sector in 2025.

5. Ophoging EG-regeling

De middelen die bestemd zijn voor de CO₂-levering glastuinbouw worden ingezet voor het ophogen van de Energie-efficiëntie Glastuinbouw (EG) regeling om zo het beoogde doelbereik van CO₂ reductie te behalen.

6. In beslag genomen goederen

Jaarlijks worden er op grond van dierenwelzijn dieren in bewaring of in beslag genomen. Deze dieren komen in bewaring bij een opslaghouder die kosten maakt voor onder andere voer en medische zorg. De afgelopen jaren is een consequent hoger aantal dieren in beslag genomen hetgeen heeft geleid tot financiële tegenvallers. Daarom wordt voor de jaren 2025-2028 aanvullend € 21,3 mln. beschikbaar gesteld.

7. Landelijke aanpak wolf

De provincies en LVVN intensiveren de samenwerking en gaan in versneld tempo te werken aan beleidsmaatregelen voor de wolf. In december 2024 hebben Rijk en provincies daarom een gezamenlijke Landelijke Aanpak Wolven vastgesteld. Voor de uitvoering van deze aanpak wordt cumulatief € 29,1 mln. beschikbaar gesteld voor de periode 2025-2029. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

8. Invasieve exoten

Invasieve exoten zijn een gevaar voor de biodiversiteit en het aantal nieuwe invasieve exoten en hun verspreiding neemt toe. Er wordt een start gemaakt met het aanvalsplan tegen invasieve exoten om de schadelijke impact van invasieve exoten op de biodiversiteit te beperken.

Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

9. Mestbeleid 2026-2029

Uit de hoofdlijnenakkoord (HLA) middelen wordt € 250 mln. beschikbaar gesteld voor het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en het mestbeleid, waaronder het Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid, toezicht en handhaving van het mestbeleid en maatregelen voor de aanpak van de mestmarkt. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

10. Mestaanwending en RENURE

Uit de HLA middelen wordt, in anticipatie op goedkeuring vanuit de Europese Commissie, € 125 mln. beschikbaar gesteld voor subsidieregelingen voor het stimuleren van RENURE als kunstmestvervanger en voor emissiearme aanwendingstechnieken. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

11. Robotisering en digitalisering

In het HLA is een innovatieprogramma voor de land- en tuinbouw aangekondigd, voor robotisering gericht op het besparen van arbeidskrachten. Voor introductie en opschaling van inzet van robots in de boerenpraktijk is een samenhangend innovatieprogramma vereist. De belangrijkste doelen van dit innovatieprogramma zijn arbeidsbesparing, verduurzaming, nieuwe verdienmodellen en het verhogen van de efficiëntie van voedselproductie. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

12. Dierwaardigheid

Het doel is om in 2040 dierwaardige veehouderij te bewerkstelligen. In wet- en regelgeving (AMvB) zullen de gedragsbehoeften van productiedieren worden aangewezen. In de periode 2025 – 2030 zijn activiteiten voor voorbereiding, onderzoek en pilots voorzien. Hiervoor wordt uit de HLA middelen € 50,3 miljoen beschikbaar gesteld en overgeheveld vanaf de aanvullende post.

13. Verdienvermogen (eco-regeling)

Deze middelen worden ingezet om het budget voor de ecoregeling in 2026 te verhogen, zodat de vooraf gecommuniceerde bedragen voor goud, zilver en brons uitbetaald kunnen worden. Dit is een ambitie uit het HLA. Het borgt daarnaast de stap van agrariërs naar een meer duurzame vorm van landbouw en een stabiele uitvoering van deze regeling. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

14. Visserij

Voor de genoemde ambities voor de visserij in het Regeerprogramma wordt € 50 mln. beschikbaar gesteld uit de HLA-middelen. De middelen worden ingezet voor het stimuleren van innovatie, investeren in verduurzaming van de visserijsector, toekomstvisie garnalenvisserij, visakkers en een versterkte internationale inzet voor de Nederlandse belangen. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende

Post.

15. Experimenteerlocaties en pilots

In het HLA wordt innovatie in de landbouw benoemd als ambitie. Het hoofddoel van de aanpak voor experimenteerlocaties is het ondersteunen van de verdere verduurzaming van de Nederlandse land- en tuinbouw met nieuwe kennis en baanbrekende innovatieve praktijken. De innovaties waarmee geëxperimenteerd wordt kunnen bijdragen aan het behalen van doelstellingen op het gebied van water- en bodemkwaliteit, stikstofreductie, klimaat en biodiversiteit. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

16. Gewasbescherming

De middelen voor deze ambitie uit het HLA zijn bedoeld om de afhankelijkheid van chemisch-synthetische gewasbeschermingsmiddelen te verminderen en ervoor te zorgen dat de toepassing veilig is voor mens, dier en milieu. Dit wordt onder anderen bereikt door meerjarig gezondheidsonderzoek en het verbeteren van de naleving van gebruiksvoorschriften, waarvoor € 25 mln. beschikbaar wordt gesteld. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

17. GLB-voorbereiding nieuwe periode

Vanaf 2025 is er een intensief proces van (Europese) besluitvorming en de ontwikkeling voor een nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) voor 2028-2034. Er wordt cumulatief € 15 mln. beschikbaar gesteld om de ICT-architectuur voor te bereiden en de systemen hiervoor in te richten. Daarnaast zijn er middelen beschikbaar om de onderhandelingen en beleidsontwikkeling te faciliteren.

18. Versterking positie boer in de keten

Voor de uitvoering van EU-wetgeving om de positie van de boer in de keten te versterken worden middelen beschikbaar gesteld. Met deze middelen wordt onder andere (grensoverschrijdende) handhaving op oneerlijke handelspraktijken verbeterd en de keten middels een bemiddelingsmechanisme versterkt.

19. Vervanging AERIUS

Een ambitie uit het HLA is de ontwikkeling van een alternatief systeem voor Aeries. Om dit te ontwikkelen wordt er circa € 11,1 mln. beschikbaar gesteld. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

20. Onderzoeksinfrastructuur HCU

Deze middelen zijn beschikbaar gesteld uit de HLA middelen, voor de volgende onderzoeksfase, het uitwerken van een projectplan, ter voorbereiding van de vervanging van de huidige HCU. De HCU wordt ingericht voor onderzoek en diagnostiek naar besmettelijke dierziekten, zoönose en antimicrobiële resistentie. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de Aanvullende Post. Voor deze mutatie wordt de onderbouwing, het zogeheten kader Beleidskeuzes Uitgelegd (CW 3.1), spoedig verzonden.

21. Voedselbeleid

Voedselbeleid is een ambitie uit het HLA. Er wordt € 10 mln. beschikbaar gesteld voor het tegengaan van voedselverliezen en voedselverspilling, het verhogen van transparantie in milieubelasting en voedselverbruik en het creëren van een volhoudbaar voedselsysteem. Deze middelen worden

overgeheveld vanaf de Aanvullende Post.

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2025 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangst en 2025	Ontvangst en 2026	Ontvangst en 2027	Ontvangst en 2028	Ontvangst en 2029	Ontvangst en 2030
Vastgestelde begroting 2025		74.297	91.763	133.693	146.422	63.591	63.161
Belangrijkste suppletoire mutaties							
Maatregel Gerichte Aanpak	22	81.877	0	0	0	0	0
Overige mutaties		36.943	21.000	- 3.500	- 3.500	- 3.500	- 5.000
Stand 1e suppletoire begroting 2025		193.117	112.763	130.193	142.922	60.091	58.161

Toelichting

1. Maatregel gerichte aankoop

In 2020 is de Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij N2000-gebieden (Maatregel Gerichte Aankoop) opengesteld voor een gebiedsgerichte aanpak van het vrijwillig beëindigen van veehouderijlocaties. In latere jaren werden de generieke Lbv en Lbv-plus opengesteld die financieel aantrekkelijker zijn. Hierdoor is het budget voor de Maatregel Gerichte Aankoop gedeeltelijk onbesteed gebleven. De overgebleven middelen uit deze specifieke uitkering worden door de provincies terugbetaald aan LVVN.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 21 Land- en tuinbouw

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)

21 Land- en tuinbouw						bedragen x1.000				
Art Omschrijving	Ontwerp- begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amen- demen- ten (2)	Vastgestelde begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutatie suppletoire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	967.875	0	967.875	340.286	1.308.161	165.882	148.214	125.367	122.111	366.449
Uitgaven	2.342.356	- 30	2.342.326	- 257.915	2.084.411	374.977	197.878	119.471	157.832	310.666
Subsidies (regelingen)										
Sociaal economische positie boeren	44.992	0	44.992	12.642	57.634	68.559	18.529	373	122	4.634
Duurzame veehouderij	1.768.734	- 40	1.768.694	- 304.183	1.464.511	286.495	95.309	0	0	14.873
Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen	119.770	0	119.770	- 33.703	86.067	- 28.876	- 33.004	1.044	35.789	172.201
Mestbeleid	137.509	0	137.509	56.837	194.346	69.000	94.000	94.000	103.000	20.756
Diergezondheid en dierenwelzijn	4.600	0	4.600	70	4.670	129	123	113	104	3.938
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	1.539	0	1.539	- 267	1.272	0	0	0	0	1.213
Integraal voedselbeleid	7.390	10	7.400	- 47	7.353	2.118	2.114	2.105	2.096	5.663
Leningen										
Lening Investeringsfonds Duurzame Landbouw	40.000	0	40.000	1.118	41.118	0	0	0	0	0
Overige leningen	0	0	0	2.000	2.000	6.000	5.000	4.000	3.000	2.000
Garanties										
Verliesdeclaraties borgstellingsfaciliteit	1.805	0	1.805	0	1.805	0	0	0	0	1.805
Opdrachten										

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)

21 Land- en tuinbouw										
										bedragen x1.000
Sociaal economische positie boeren	19.832	0	19.832	– 12.470	7.362	– 11.538	3.277	4.280	1.530	11.852
Duurzame veehouderij	4.853	0	4.853	– 357	4.496	8.100	7.600	9.200	12.700	12.700
Mestbeleid	15.300	0	15.300	– 15.207	93	0	0	0	0	0
Diergezondheid en dierenwelzijn	12.897	0	12.897	2.388	15.285	6.613	6.362	5.863	1.118	12.009
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	3.755	0	3.755	1.983	5.738	500	500	400	300	3.555
Integraal voedselbeleid	1.856	0	1.856	– 224	1.632	0	0	0	0	3.339
Bijdrage aan ZBO's/RWT's										
College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden	1.828	0	1.828	81	1.909	67	50	50	50	1.484
Centrale Commissie Dierproeven	2.522	0	2.522	– 182	2.340	44	43	43	43	2.515
Medebewind/voormalige productschappen	187	0	187	0	187	0	0	0	0	687
Raad voor de Plantenrasse	1.503	0	1.503	41	1.544	26	26	26	26	1.499
Keuringsdiensten	11.397	0	11.397	334	11.731	113	27	17	– 3	7.098
Bijdrage aan medeoverheden										
Specifieke uitkeringen	110.417	0	110.417	29.585	140.002	– 30.275	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties										
FAO en overige contributies	11.012	0	11.012	308	11.320	164	184	219	219	10.449
Storting/op ttrekking begrotingsreserve										

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid art. 21 (bedragen x € 1.000)

21 Land- en tuinbouw											bedragen x1.000
Storting begrotingsreserve apurement	2.500	0	2.500	1.000	3.500	0	0	0	0	0	2.500
Storting begrotingsreserve borgstelling	3.627	0	3.627	0	3.627	- 2.600	- 2.600	- 2.600	- 2.600	- 2.600	1.027
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken											
Diergezondheidsfonds	12.531	0	12.531	338	12.869	338	338	338	338	338	12.869
Ontvangsten	31.193	0	31.193	11.672	42.865	20.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	24.080
Ontvangsten											
Sociaal economische positie boeren	245	0	245	0	245	0	0	0	0	0	245
ZBO's/RWT's	2.300	0	2.300	0	2.300	0	0	0	0	0	2.300
Agroketens	2.013	0	2.013	0	2.013	0	0	0	0	0	513
Mestbeleid	7.209	0	7.209	5.000	12.209	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	- 5.000	2.209
Garanties	1.800	0	1.800	0	1.800	0	0	0	0	0	1.800
Diergezondheid en dierenwelzijn	11.600	0	11.600	0	11.600	0	0	0	0	0	11.600
Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking	6.026	0	6.026	6.672	12.698	0	0	0	0	0	5.413
Onttrekkingen begrotingsreserves	0	0	0	0	0	25.000	0	0	0	0	0

Toelichting**Verplichtingen**

Het verplichtingenbudget voor dit beleidsartikel wordt opgehoogd met € 340,5 mln. Dit betreft voor het leeuwendeel onbenut verplichtingenbudget voor de Lbv en Lbv-plus regelingen dat van 2024 naar 2025 worden overgeheveld.

Subsidies*Sociaal economische positie boeren*

Het subsidiebudget voor *Sociaal economische positie boeren* wordt verhoogd met € 13,1 mln. Dit betreft grotendeels een nationale aanvulling van de regeling vestigingssteun jonge boeren, die in 2024 niet tot uitbetaling is gekomen en in 2025 alsnog wordt uitbetaald, en een kasschuif om de aanvullende eindejaarsmarge op deze regeling in het juiste kasritme te zetten.

Duurzame veehouderij

Het subsidiebudget voor *Duurzame veehouderij* wordt verlaagd met € 304,2 mln. Dit bestaat voornamelijk uit de te ontvangen eindejaarsmarge op de Lbv en Lbv-plus regelingen en een kasschuif om middelen voor deze regelingen naar latere jaren te verplaatsen conform prognose. Verder betreft dit een verlaging van de budgetten bedoeld voor de Sbv-regeling, omdat er minder aanvragen zijn ingediend dan verwacht.

Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen

Het subsidiebudget voor *Glastuinbouw en weerbare planten en teeltsystemen* wordt met € 33,7 mln. verlaagd in 2025. Dit heeft met name te maken met het doorschuiven van middelen voor de subsidieregelingen Energie-efficiëntie glastuinbouw (EG) en Warmte-infrastructuur glastuinbouw (SWiG) (€ 24,7 mln.). Het restant bestaat uit overhevelingen naar andere begrotingsartikelen voor bijvoorbeeld uitvoeringskosten door RVO (artikel 24) en het uitzetten van onderzoek (artikel 23).

Mestbeleid

Het subsidiebudget voor *Mestbeleid* wordt met € 56,8 mln. verhoogd. Dit betreft met name een ophoging van het subsidieplafond voor de regeling Behoud grasland bij afbouw derogatie (€ 56,5 mln.). Deze ophoging vindt plaats als gevolg van de verhoging van de (Europese) de-minimis-grens. Verder wordt er in latere jaren budget gereserveerd voor onder meer de implementatie van het 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en het Landelijk Meetnet effecten Mestbeleid.

Opdrachten

Sociaal economische positie boeren

Het opdrachtenbudget voor *Sociaal economische positie boeren* wordt met € 12,4 mln. verlaagd. Dit betreft onder meer een overheveling van opdrachtenbudget naar *Leningen*, waarna het onder *Leningen* in een aangepast kasritme wordt gezet.

Mestbeleid

Het opdrachtenbudget voor *Mestbeleid* wordt verlaagd met € 15,2 mln. Dit betreft een overheveling naar de NVWA voor de uitvoering van onder andere het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en het RvDM.

Bijdrage aan mede-overheden

Specifieke uitkeringen

Het *Specifieke uitkeringen*-budget voor de Maatregel Gerichte Aankoop wordt verhoogd met € 29,6 mln. Dit betreft budget dat vanuit 2026 naar 2025 wordt gehaald vanwege de urgentie van vermindering van stikstofemissie. Het voorstel is om al in najaar 2025 i.p.v. 2026 deze middelen beschikbaar te maken voor provincies om veehouderijondernemingen financieel schadeloos te stellen als deze gedeeltelijk of volledig worden gesloten en deze in prioritaire gebieden liggen.

3.2 Artikel 22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 (bedragen x € 1.000)

22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken

bedragen x1.000

Art Omschrijving	Ontwerp- begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amend- ement- en (2)	Vastgesteld begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1 ^e suppleto- ire (4) (5)=(3)+(4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	630.673	50.000	680.673	- 74.782	605.891	76.953	52.468	34.100	34.218	241.517
Uitgaven	1.109.875	50.000	1.159.875	- 103.934	1.055.941	50.547	59.406	30.951	18.739	439.487
Subsidies (regelingen)										
Vermaatschap- pelijking Natuur en Biodiversiteit	5.297	0	5.297	3.421	8.718	- 1.310	- 1.226	- 1.139	- 990	3.164
Natuur en Biodiversiteit op land	102.776	50.000	152.776	- 36.408	116.368	8.421	10.281	3.564	7.997	38.963
Beheer Kroondomein en	803	0	803	- 50	753	0	0	0	0	613
Duurzame visserij	16.417	0	16.417	- 3.598	12.819	169	168	152	140	5.063
Overige stelsel activiteiten	14.882	0	14.882	- 2.341	12.541	- 2.518	- 2.514	- 873	- 882	4.429
Natuur en Biodiversiteit Grote Wateren	2.100	0	2.100	300	2.400	300	300	0	0	0
Leningen										
Leningen rente en aflossing	22.145	0	22.145	- 1.350	20.795	- 1.300	0	0	0	22.145
(Schade)ver- goeding										
Vermaatschap- pelijking natuur en biodiversiteit	2.000	0	2.000	5.383	7.383	7.000	7.000	0	0	0
Opdrachten										
Vermaatschap- pelijking Natuur en Biodiversiteit	18.251	0	18.251	- 12.386	5.865	8.621	8.660	9.573	5.690	16.340
Natuur en Biodiversiteit op land	65.281	0	65.281	- 5.741	59.540	34.787	14.537	5.090	3.845	21.106
Natuur en Biodiversiteit Grote Wateren	44.311	0	44.311	- 28.860	15.451	- 636	14.651	6.776	- 174	26.579
Duurzame visserij	59.020	0	59.020	- 30.327	28.693	3.685	8.885	9.437	4.478	49.765

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid art. 22 (bedragen x € 1.000)

22 Natuur, visserij en gebiedsgericht werken										
										bedragen x1.000
Internationale Samenwerking	3.113	0	3.113	- 204	2.909	34	34	34	34	3.135
Klimaatimpuls Natuur en Biodiversiteit	3.506	0	3.506	- 433	3.073	- 62	0	0	0	3.306
Bijdrage aan agentschappen										
Rijkswaterstaat	16.808	0	16.808	- 1.929	14.879	883	1.183	897	1.168	14.436
Rijksvastgoed bedrijf	68.559	0	68.559	- 1.059	67.500	0	0	0	0	0
Overige agentschappen	0	0	0	684	684	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's										
Staatsbosbeheer	32.294	0	32.294	1.377	33.671	1.065	1.039	1.032	1.026	32.300
Overige ZBO's	0	0	0	1.177	1.177	0	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden										
Caribisch Nederland	1.651	0	1.651	- 672	979	0	0	0	0	800
Specifieke uitkering	628.820	0	628.820	9.082	637.902	- 8.592	- 3.592	- 3.592	- 3.593	195.503
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties										
Internationale Samenwerking	1.841	0	1.841	0	1.841	0	0	0	0	1.840
Ontvangsten	31.486	0	31.486	83.448	114.934	1.000	1.500	1.500	1.500	23.205
Ontvangsten										
Landinrichtingsrente	19.641	0	19.641	0	19.641	0	0	0	0	13.760
Verkoop gronden	1.000	0	1.000	0	1.000	0	0	0	0	0
Overige ontvangsten natuur	2.089	0	2.089	83.448	85.537	0	0	0	0	1.889
Duurzame visserij	8.756	0	8.756	0	8.756	0	0	0	0	7.556
Onttrekkingen begrotingsreserves	0	0	0	0	0	1.000	1.500	1.500	1.500	0

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen op dit beleidsartikel worden verlaagd met € 74,8 mln. Dit betreft voornamelijk schuiven om de verplichtingen voor de *samenwerking in veenweiden en overgangsbieden 2000* en de *maatwerkoplossingen voor piekbelasters* regelingen in het juiste ritme te zetten.

Subsidies

Vermaatschappelijking natuur en biodiversiteit

Het subsidiebudget voor Vermaatschappelijking natuur en biodiversiteit wordt meerjarig verlaagd. Dit betreft een ombuiging van op het beleid rondom Nationale Parken. Vanaf 2026 loopt deze reeks af van € 1,3 mln. tot € 1,0 mln.

Natuur en biodiversiteit op land

Het subsidiebudget voor Natuur en Biodiversiteit op land wordt met € 36,4 mln. verlaagd. Dit betreft een saldo van meerdere mutaties. Ten eerste wordt er € 18,0 mln. in latere jaren verantwoord voor de maatwerkoplossingen piekbelasters. Maatwerkcasussen hebben een lange doorlooptijd vanwege onder meer de juridische complexiteit. Vanwege vertraging in de uitvoering worden middelen doorgeschoven naar latere jaren.

Daarnaast wordt € 12,0 mln. vanuit 2025 naar 2026 doorgeschoven voor de 2e openstelling van de GLB-regeling samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden Natura 2000 en wordt er € 7,0 mln. toegevoegd als eindejaarsmarge als gevolg van overlopende verplichtingen uit 2024. Tot slot wordt € 12,5 mln. doorgeschoven naar latere jaren omdat de openstelling voor de uitrol van watermaatregelen in veenweidegebieden met een jaar is uitgesteld.

Opdrachten

Vermaatschappelijking natuur en biodiversiteit

Het opdrachtenbudget voor Vermaatschappelijking Natuur en Biodiversiteit wordt verlaagd met € 12,4 mln. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat er € 6,9 mln. is overgeheveld naar artikel 23 ten behoeve van de ontwikkeling van en het onderhoud aan AERIUS.

Ten tweede wordt er € 2,1 mln. overgeheveld naar het Provinciefonds. Met deze middelen kunnen provincies bijdragen leveren aan de nationale parken in het kader van het Programma Nationale Parken. Tot slot wordt er € 1,2 mln. overgeheveld naar het subsidiebudget *Vermaatschappelijking natuur en biodiversiteit* voor de uitfinanciering van een subsidie uit 2024 ten behoeve van nationale parken. Meerjarig wordt er omgebogen op het opdrachtenbudget voor nationale parken. Dit bedrag loopt af vanaf 2027 van € 4,8 mln. tot € 4,3 mln. in 2030.

Natuur en biodiversiteit grote wateren

Het opdrachtenbudget voor Natuur en Biodiversiteit Grote Wateren in 2025 wordt verlaagd met € 28,9 mln. Dit komt grotendeels door vertraging in de uitvoering van Programma Natuurversterking Noordzee, waarbij € 10,0 mln. naar 2026 en 2027 geschoven worden. Verder wordt € 10,2 mln. voor Natuurcompensatie Voordelta naar latere jaren geschoven in afwachting van een definitief besluit over dit plan en de daarbij behorende flankerende plannen buiten de Voordelta.

Duurzame visserij

Het opdrachtenbudget voor Duurzame visserij wordt in 2025 verlaagd met € 30,3 mln. Dit betreft een overheveling binnen artikel 22. naar *bijdrage aan medeoverheden* ten behoeve van de specifieke uitkering Visserij Ontwikkelplan (VOP). Dit plan is samengesteld uit vijf regionale

deelplannen en twee bovenregionale deelplannen. Het VOP kent twee doelen: Het behouden en ontwikkelen van toekomstbestendige landzijdige visclusters voor een kleinere, duurzamere en meer diverse aanvoersector, en het ontplooiën van andere sociaaleconomische activiteiten die qua karakter aansluiten bij de identiteit en bijdragen aan het behoud van het sociaal-cultureel erfgoed en de werkgelegenheid van de betreffende visserijgemeenschappen.

Bijdrage aan medeoverheden

Specifieke uitkeringen

Het budget «bijdrage aan medeoverheden» op dit artikel wordt met € 9,1 mln. verhoogd. Dit betreft een saldo van verschillende mutaties en wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er € 30,3 mln. ten behoeve van de specifieke uitkering Visserij Ontwikkelplan is toegevoegd vanaf het opdrachtenbudget. Hierbij wordt samen met provincies en gemeenten invulling gegeven aan de onderdelen van het Visserij Ontwikkelplan.

Daarnaast wordt het budget met € 7,5 mln. verlaagd aangezien uitgaven voor zaakbegeleiding voor PAS-melders op het opdrachtenbudget van artikel 22 worden verantwoord. Ook is er € 6,7 mln. aan BTW overgeheveld naar het BTW-compensatiefonds voor de regeling provinciale maatregelpakketten landelijk gebied en ca. € 3,5 mln. voor het uitvoeringsprogramma natuur.

Ontvangsten

Het ontvangstenbudget in 2025 op dit begrotingsartikel valt € 83,4 mln. hoger uit dan geraamd. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door terug te ontvangen middelen ad € 81,9 mln. voor de Maatregel Gerichte Aankoop-1-regeling. Omdat het een specifieke uitkering betreft dienen niet-bestede middelen terug te worden betaald aan het ministerie van LVVN.

3.3 Artikel 23 Kennis en innovatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid art. 23 (bedragen x € 1.000)

23 Kennis en innovatie						bedragen x1.000				
Art. Omschrijving	Ontwerp begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgesteld e begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	227.395	0	227.395	224.275	451.670	27.202	25.993	27.727	77.064	262.481
Uitgaven	407.083	0	407.083	23.260	430.343	25.056	41.773	41.528	76.218	257.165
Subsidies (regelingen)										
Beleidsontsteunend onderzoek	37.737	0	37.737	12.426	50.163	2.746	990	770	671	15.182
Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid	58.637	0	58.637	- 8.805	49.832	2.729	543	350	157	44.832
Kennisverspreiding en groen onderwijs	152.875	0	152.875	5.692	158.567	10.741	31.755	32.846	68.077	54.304
Opdrachten										
Kennisontwikkeling en innovatie	11.859	0	11.859	8.083	19.942	803	663	525	290	9.335
Bijdrage aan agentschappen										
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	9.928	0	9.928	4.052	13.980	735	586	194	194	6.106
Bijdrage aan ZBO's/RWT's										
Wageningen Research	136.047	0	136.047	1.812	137.859	7.302	7.236	6.843	6.829	125.163
ZonMw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.243
Ontvangsten	7.474	0	7.474	0	7.474	0	0	0	0	7.474
Ontvangsten										
Kennisontwikkeling en innovatie	7.474	0	7.474	0	7.474	0	0	0	0	7.474

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget op dit beleidsartikel wordt met € 224,2 mln. verhoogd. Dit betreft het inzetten van onbenutte verplichtingenruimte in 2024 van €171,6 mln. ten behoeve van Nationale Groeifonds-projecten; Holomicrobioom (€ 59,9 mln.), Proefdiervrije Biomedische Translatie (CPBT) (€ 54,9 mln.) en RE-GE-NL (€ 56,8 mln.). Verder vindt er in 2025 een verplichtingenschuif Wettelijke Onderzoekstaken (WOT) voedselveiligheid beleid plaats van € 28,0 mln. ten laste van 2027 en 2028 om de nieuwe meerjarige uitvoeringsovereenkomst 2026 tot en met 2028 te kunnen verplichten. De overige circa € 25 mln. is het gevolg van meerdere kleinere technische mutaties.

Subsidies

Beleidsondersteunend onderzoek

Het subsidiebudget voor *Beleidsondersteunend onderzoek* wordt per saldo met € 12,4 mln. verhoogd. Het leeuwendeel, € 11,9 mln., betreft een per saldo ophoging van het kasbudget voor onderzoeksprogrammering. Daar bovenop wordt er voor € 11,6 mln. budget van Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid overgeheveld naar beleidsondersteunend onderzoek, is LPO verwerkt en zijn er meerdere kleinere technische mutaties voor beleidsondersteunend onderzoek verwerkt. Daarnaast wordt het budget met € 9,5 mln. verlaagd, omdat dit budget ingezet wordt voor andere beleidsprioriteiten zoals het nationaal kennisprogramma stikstof (€ 6 mln.) en DuurzaamDoor (€ 3 mln.).

Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid

Het subsidiebudget voor *Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid* wordt per saldo met € 8,8 mln. verlaagd. Dit betreft de eerder genoemde technische mutatie waar € 11,6 mln. budget van Missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid wordt geprogrammeerd op beleidsondersteunend onderzoek. Door verwerking van LPO wordt dit effect verkleind.

Kennisverspreiding en groen onderwijs

Tot slot wordt het subsidiebudget voor *Kennisverspreiding en groen onderwijs* per saldo met € 5,7 mln. verhoogd. Deze verhoging wordt verklaard door toevoegen van middelen voor het eerder genoemde NKS (€ 6 mln.) en DuurzaamDoor (€ 3 mln.). Het overige per saldo effect is een verlaging van € 3,3 mln. en is het gevolg van meerdere kleinere technische mutaties.

Opdrachten

Het opdrachtenbudget voor Kennisontwikkeling en innovatie wordt met € 8,1 mln. verhoogd. Deze verhoging bestaat voornamelijk uit bijdragen van andere artikelen voor opdrachtverlening aan de RIVM en de verwerking van LPO.

3.4 Artikel 24 Uitvoering en toezicht

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid art. 24 (bedragen x € 1.000)

24 Uitvoering en toezicht						bedragen x1.000				
Art. Omschrijving	Ontwerp begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgesteld e begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1 ^e suppletoire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	614.466	0	614.466	101.379	715.845	41.069	42.369	30.483	25.162	555.179
Uitgaven	614.466	0	614.466	101.379	715.845	41.069	42.369	30.483	25.162	555.179
Bijdrage aan agentschappen										
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	316.775	0	316.775	48.934	365.709	11.289	11.581	11.985	11.729	333.931
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	297.691	0	297.691	52.445	350.136	29.780	30.788	18.498	13.433	221.248
Ontvangsten	0	0	0	23.700	23.700	0	0	0	0	0
Ontvangsten										
Agentschappen en overig	0	0	0	23.700	23.700	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Op artikel 24 worden de verplichtingen € 101,3 mln. verhoogd.

Bijdrage aan Agentschappen

Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit

De bijdrage aan de NVWA wordt verhoogd met € 48,9 mln. Dit behelst meerdere onderliggende mutaties. Als onderdeel van het programma Herziening Stelsel Keuren en Toezicht wordt de Kwaliteitskeuring Dierlijke sector (KDS) ingehuisd bij de NVWA. Dit leidt tot tariefverhogingen voor roodvleesslachthuizen. Deze tariefstijging wordt gemaximeerd en het restant van de tariefstijging (€ 11,2 mln.) komt ten laste van de LVVN-begroting. Verder wordt er € 15,2 mln. van artikel 21 naar artikel 24 overgeheveld ten behoeve van de bijdrage aan de NVWA. Tenslotte wordt voorzien in het bekostigen van het jaarplan van de NVWA. Hieronder valt onder meer: de uitvoering van het 7e Actieprogramma Mest (€ 2,7 mln.), het realtime Vervoersbewijs dierlijke mest (rVDM)

(€ 11,8 mln.) en EC Meststoffenverordening (€ 0,7 mln.).

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

De bijdrage aan de RVO wordt verhoogd met € 52,4 mln. Hieraan liggen een groot aantal mutaties ten behoeve van de uitvoeringskosten die de RVO maakt voor het uitvoeren van diverse regelingen ten grondslag. De grote mutaties betreffen het inzetten van LPO voor uitvoeringskosten die de RVO maakt (€ 10,0 mln.). Andere grote mutaties betreffen de uitvoeringskosten voor Lbv en Lbv-plus (€ 6,6 mln.) en In Beslag genomen Goederen (IBG) (€ 4,3 mln.).

Ontvangsten

De ontvangsten op artikel 24 worden met € 23,7 mln. verhoogd. De NVWA laat in de prognose van 2024 een positief resultaat zien dat resulteert in een surplus van het Eigen Vermogen (EV) ad. € 13,8 mln. De regeling agentschappen schrijft voor dat het EV niet meer dan 5% van de omzet in de afgelopen drie jaar mag betreffen. Voor NVWA is dit € 26,0 mln. De eigenaar dient het surplus aan EV van NVWA af te romen. Het af te romen EV gaat, in overeenstemming met het ministerie van VWS, volledig naar LVVN.

De resterende € 9,9 mln. ontvangsten komen voort uit twee posten van de NVWA waar onderuitputting op is ontstaan in 2024 die zijn gefinancierd door LVVN.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 50 Apparaat

Tabel 8 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

50 Apparaat						bedragen x1.000				
Art. Omschrijving	Ontwerp begroting 2025 (1)	Mutatie s via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgesteld e begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutatie s 1 ^e supplet oire begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	245.242	0	245.242	24.471	269.713	20.531	44.787	45.304	42.267	217.914
Uitgaven	245.242	0	245.242	24.471	269.713	20.531	44.787	45.304	42.267	217.914
Personele uitgaven										
Eigen personeel	182.778	0	182.778	24.070	206.848	18.246	42.939	43.220	40.190	156.449
Externe inhuur	11.031	0	11.031	– 3.045	7.986	0	0	0	0	17.397
Overige personele uitgaven	2.253	0	2.253	76	2.329	0	0	0	0	2.015
Materiële uitgaven										
Bijdrage aan SSO's (exclusief DICTU)	9.002	0	9.002	0	9.002	0	0	0	0	5.898
SSO DICTU	19.728	0	19.728	0	19.728	0	0	0	0	16.624
Overige materiële uitgaven	20.450	0	20.450	3.370	23.820	2.285	1.848	2.084	2.077	19.531
Ontvangsten	4.144	0	4.144	0	4.144	0	0	0	0	3.402
Ontvangsten										
Ontvangsten	4.144	0	4.144	0	4.144	0	0	0	0	3.402

Toelichting

Verplichtingen

De verplichtingen op dit beleidsartikel worden met € 24,4 mln. verhoogd.

Personele uitgaven

Personele uitgaven

Het budget voor personele uitgaven wordt met € 21,0 mln. verhoogd. Dit betreft voor € 10,0 mln. het inzetten van loon-en prijsbijstellingen over eigen personeel en overige personele uitgaven. Ook is er € 5,2 mln. uitgetrokken in samenwerking met EZ/KGG voor de aanschaf van nieuwe financiële systemen.

4.2 Artikel 51 Nog onverdeeld

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid art. 51 (bedragen x € 1.000)

51 Nog onverdeeld						bedragen x1.000				
Art. Omschrijving	Ontwerp begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amende- menten (2)	Vastgesteld e begroting 2025 (3)=(1)+(2)	Mutaties 1 ^e suppletoi- re begroting (4)	Stand 1 ^e suppletoire begroting (5)=(3)+(4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Verplichtingen	12.416	- 7.296	5.120	202.883	208.003	419.877	27.431	6.966	7.970	21.943
Uitgaven	12.416	- 7.296	5.120	202.883	208.003	419.877	27.431	6.966	7.970	21.943
Loonbijstelling	0	0	0	228	228	1.313	8.491	5.836	6.384	2.767
Nog te verdelen	12.416	- 7.296	5.120	202.655	207.775	418.564	18.940	1.130	1.586	19.176
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Dit artikel is een administratief begrotingstechnisch artikel. Dit betekent dat er geen daadwerkelijke uitgaven ten laste van artikel 51 worden gedaan. Vanuit dit artikel vinden overboekingen van loon- en prijsbijstelling naar de loon- en prijsgevoelige artikelen binnen de begroting plaats. Ook worden er taakstellingen of middelen die nog niet aan de beleidsartikelen zijn toegevoegd op dit artikel geplaatst.

Verder is op artikel 51 is € 600 mln. toegevoegd ten behoeve van de stikstofaanpak landbouw.

5 Agentschappen

5.1 Agentschap Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit

Toelichting

De agentschapsparaagraaf is in deze suppletoire begroting niet opgenomen. Op basis van de Rijksbegrotingsvoorschriften 2025 wordt een agentschapsparaagraaf opgesteld indien de realisatie cumulatief 5% of cumulatief € 20 mln. afwijkt van de begroting. Hier is geen sprake van.

6 Begrotingsfonds

6.1 De begroting van het Diergezondheidsfonds

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid Diergezondheidsfonds (bedragen x € 1.000)

		Ontwerpbegroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgesteld begroting 2025 (3) = (1) + (2)	Mutatie s 1e supplet oire begroting (4)	Stand 1e supplet oire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art.	Verplichtingen	36.389	0	36.389	0	36.389	0	0	0	0	37.923
	Uitgaven	36.389	0	36.389	0	36.389	0	0	0	0	37.923
1.1	Bewaking van dierziekten (opdrachten)	4.407	0	4.407	- 3.507	900	0	0	0	0	4.407
	Bewaking van dierziekten (opdrachten)	4.407	0	4.407	- 3.507	900	0	0	0	0	4.407
	Bewaking van dierziekten (opdrachten)	4.407	0	4.407	- 3.507	900	0	0	0	0	4.407
1.2	Bestrijding van dierziekten (opdrachten)	1.175	0	1.175	0	1.175	0	0	0	0	1.175
	Bestrijding van dierziekten (opdrachten)	1.175	0	1.175	0	1.175	0	0	0	0	1.175
	Bestrijding van dierziekten (opdrachten)	1.175	0	1.175	0	1.175	0	0	0	0	1.175
1.4	Overig (opdrachten)	1.160	0	1.160	0	1.160	0	0	0	0	1.160
	Overig (opdrachten)	1.160	0	1.160	0	1.160	0	0	0	0	1.160
	Overig (opdrachten)	1.160	0	1.160	0	1.160	0	0	0	0	1.160
1.8	Bestrijding van dierziekten (schade)vergoedingen	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	2.000
	Bestrijding van dierziekten (schade)vergoedingen	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	2.000
	Bestrijding van dierziekten (schade)vergoedingen	2.000	0	2.000	0	2.000	0	0	0	0	2.000
1.9	Overig (subsidies)	447	0	447	0	447	0	0	0	0	447
	Overig (subsidies)	447	0	447	0	447	0	0	0	0	447
	Overig (subsidies)	447	0	447	0	447	0	0	0	0	447
1.15	Bewaking (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	17.493	0	17.493	3.507	21.000	0	0	0	0	17.493
	Bewaking (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	17.493	0	17.493	3.507	21.000	0	0	0	0	17.493
	Bewaking (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	17.493	0	17.493	3.507	21.000	0	0	0	0	17.493
1.16	Overig (bijdrage aan ZBO's / RWT's)	1.058	0	1.058	0	1.058	0	0	0	0	1.058
	Overig (bijdrage aan ZBO's / RWT's)	1.058	0	1.058	0	1.058	0	0	0	0	1.058
	Overig (bijdrage aan ZBO's / RWT's)	1.058	0	1.058	0	1.058	0	0	0	0	1.058
1.17	Crisisparaatheid (opdrachten)	7.787	0	7.787	- 4.518	3.269	0	0	0	0	9.321
	Crisisparaatheid (opdrachten)	7.787	0	7.787	- 4.518	3.269	0	0	0	0	9.321

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid Diergezondheidsfonds (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbegroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2025 (3) = (1) + (2)	Mutatie supplementaire begroting (4)	Stand 1e supplementaire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Crisisparaatheid (opdrachten)	7.787	0	7.787	- 4.518	3.269	0	0	0	0	9.321
1.18 Bestrijding (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	862	0	862	0	862	0	0	0	0	862
<i>Bestrijding (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)</i>	<i>862</i>	<i>0</i>	<i>862</i>	<i>0</i>	<i>862</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>862</i>
Bestrijding (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	862	0	862	0	862	0	0	0	0	862
1.19 Crisisparaatheid (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	0	0	0	4.518	4.518	0	0	0	0	0
<i>Crisisparaatheid (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.518</i>	<i>4.518</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Crisisparaatheid (Bijdrage aan ZBO's / RWT's)	0	0	0	4.518	4.518	0	0	0	0	0
Ontvangsten	54.437	0	54.437	0	54.437	- 988	- 1.500	- 1.500	- 1.500	36.423

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid Diergezondheidsfonds ontvangsten (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp begroting 2025 (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting 2025 (3) = (1) + (2)	Mutatie supplementaire begroting (4)	Stand 1e supplementaire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029	Mutatie 2030
Art. Ontvangsten	54.437	0	54.437	0	54.437	0	0	0	0	37.923
1.10 Ontvangsten LVVN	12.638	0	12.638	0	12.638	0	0	0	0	13.005
<i>Ontvangsten LVVN</i>	<i>12.638</i>	<i>0</i>	<i>12.638</i>	<i>0</i>	<i>12.638</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13.005</i>
Ontvangsten LVVN	12.638	0	12.638	0	12.638	0	0	0	0	13.005
1.11 Ontvangsten sector	33.167	0	33.167	0	33.167	0	0	0	0	24.918
<i>Ontvangsten sector</i>	<i>33.167</i>	<i>0</i>	<i>33.167</i>	<i>0</i>	<i>33.167</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>24.918</i>
Ontvangsten sector	33.167	0	33.167	0	33.167	0	0	0	0	24.918
1.12 Ontvangsten EU	1.209	0	1.209	0	1.209	0	0	0	0	0
<i>Ontvangsten EU</i>	<i>1.209</i>	<i>0</i>	<i>1.209</i>	<i>0</i>	<i>1.209</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Ontvangsten EU	1.209	0	1.209	0	1.209	0	0	0	0	0
1.13 Bijdrage sector crisisreserve	7.423	0	7.423	0	7.423	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage sector crisisreserve</i>	<i>7.423</i>	<i>0</i>	<i>7.423</i>	<i>0</i>	<i>7.423</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Bijdrage sector crisisreserve	7.423	0	7.423	0	7.423	0	0	0	0	0

Toelichting

Bij de eerste suppletoire begroting worden de verplichtingen of uitgaven van het Diergezondheidsfonds niet verhoogd of verlaagd. Wel wordt een deel van de middelen weggehaald bij *opdrachten* instrumenten en verschoven naar *bijdrage aan ZBO's / RWT's*. Rendac, WBVR en GD vallen feitelijk onder de categorie ZBO. Door het splitsen van de middelen naar een opdrachten en een bijdrage aan ZBO's instrument kunnen deze middelen beter gescheiden worden en zijn ze beter navolgbaar voor de ADR.

Ontvangsten

Als begrotingsfonds heeft het Diergezondheidsfonds een 100% eindejaarsmarge. Conform de vigerende systematiek wordt bij voorjaarsnota het eindsaldo DGF van het voorgaande jaar (2024) toegevoegd aan de ontvangsten van het lopende jaar (2025). Op het saldo van de afgesloten rekeningen is derhalve € 23,1 mln. toegevoegd.